

ŘÁD VEŘEJNÉHO POHŘEBIŠTĚ

Obsah:

- 1) Úvodní ustanovení
- 2) Provozní doba pohřebiště
- 3) Povinnosti správce pohřebiště
- 4) Pořádek na pohřebišti
- 5) Rozsah služeb poskytovaných na pohřebišti
- 6) Nájem hrobového místa a povinnosti nájemce místa
- 7) Zánik nájmu, zrušení hrobu a odstranění náhrobku
- 8) Provádění prací na pohřebištích
- 9) Stavby na pohřebištích
- 10) Ustanovení společná, závěrečná a zrušovací

Městská část Praha – Ďáblice

jako provozovatel veřejného pohřebiště podle §16 odst. 1 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 479/2001 Sb., vydává jako opatření MČ Praha Ďáblice v souladu s ustanovením §19 citovaného zákona – v textu bude použito legislativních zkratk pro zákon o pohřebnictví (“zákon”), veřejné pohřebiště (“pohřebiště”) a Řád veřejného pohřebiště (“řád”), které jsou uplatněny v následujících ustanoveních.

Řád veřejného pohřebiště

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Řád upravuje provoz veřejného pohřebiště ve vlastnictví Městské části Praha Ďáblice parcelní číslo 582.
2. Pohřebiště jsou rozdělena na oddělení pro ukládání lidských pozůstatků do země a na oddělení pro ukládání společných lidských ostatků v urnách. V těchto odděleních jsou vyhrazena jednotlivá místa pro hroby, hrobky a urnová místa.
3. Zvláštní prostory na pohřebištích jsou vyhrazeny pro ukládání lidských pozůstatků a zpopelněných lidských ostatků, jejichž uložení nikdo z blízkých nezajistil (společná pohřbívací místa).

Článek 2

Provozní doba pohřebiště

Pohřebiště je veřejnosti přístupné v době:

leden – únor	9:00 - 16:00 hod.
březen – duben	8:00 - 18:00 hod.
květen – srpen	7:00 - 19:00 hod.
září – říjen	8:00 – 18:00 hod.
listopad – prosinec	9:00 - 16:00 hod.

Provozovatel pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat (například v době provádění terénních úprav, exhumací, za sněhu, náledí apod.) pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Provozovatel zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění plynulého provozu.

Článek 3

Povinnosti správce pohřebiště

1. Provozovatel pečuje o vnější vzhled a upravenost veřejného pohřebiště, společné hroby, zápujční hrobky, čestná pohřebiště a nepronajatá hrobová místa na veřejném pohřebišti, úpravu cest, údržbu oplocení a zdí. Pečuje o účelová zařízení a technickou vybavenost pohřebiště.
2. Uzavírá smlouvy o nájmu hrobových míst, urnových míst a kolumbárních schránek.
3. Vede evidenci související s provozováním veřejného pohřebiště. Evidence obsahuje Zákonem stanovené údaje (§ 21, odst. 1 zákona č. 256/2001 Sb. o pohřebnictví).
4. Provozovatel pohřebiště je povinen informovat vlastníka náhrobku a ostatního hrobového zařízení, které jejich vlastník neodstraní nebo neodebere do dne zrušení veřejného pohřebiště nebo do dne ukončení nájmu, že pokud se do jednoho roku o tyto věci nepřihlásí, bude s nimi naloženo jako s věcmi opuštěnými (§ 20 písm. g) bod 4. a § 25 odst. 9 Zákona).
5. Provozovatel pohřebiště je povinen během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoliv zásahů do hrobového místa s výjimkou případů, kdy je bezodkladně nutné zajistit bezpečný a plynulý provoz pohřebiště.
6. Provozovatel je povinen písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt nebo sídlo nájemce znám, zveřejní ji na daném místě na veřejném pohřebišti obvyklém.

Článek 4

Pořádek na pohřebišti

1. Návštěvníci pohřebiště jsou povinni zdržet se takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti, zejména chovat se hlučně, pouštět přenosné nosiče zvuku, kouřit, požívat alkoholické nápoje, omamné a psychotropní látky, odhazovat odpad mimo nádob k tomu určených, vodit psy, kočky a jiná zvířata a používat prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
2. Na pohřebišti je možné se zdržovat pouze v provozní době pohřebiště stanovené v článku 2 tohoto řádu.
3. Každý návštěvník je povinen do stanovené uzavírací hodiny bez zvláštního upozornění veřejné pohřebiště opustit. Návštěvníka veřejného pohřebiště, který záměrně setrvává na veřejném pohřebišti po uzavření hřbitova, přestože byl na tuto okolnost upozorněn, je provozovatel pohřebiště oprávněn předat bezpečnostním orgánům.
4. Děti do 10 let mají na pohřebišti povolen přístup pouze v doprovodu dospělé osoby.
5. Na pohřebišti je zakázán přístup podnapilým osobám a osobám se psy, kočkami a jinými zvířaty.
6. Na pohřebišti je zakázáno jezdit na jízdních kolech, koloběžkách, skateboardech a kolečkových bruslích.
7. Vozidla (s výjimkou invalidních vozíků) mohou na pohřebišti vjíždět a zdržovat se zde pouze se souhlasem správce pohřebiště a při splnění jím stanovených podmínek.
8. Ukládání nádob, nářadí a jiných předmětů na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Z estetických důvodů není přípustné přepřínovat kolumbární schránky ozdobnými předměty, nebo na ně ozdoby zavěšovat.
9. Svítilny a svíčky je možno na pohřebištích rozsvěcovat na jednotlivých hrobových místech pouze tehdy, pokud jsou vhodným způsobem zabezpečeny proti vzniku požáru. V odůvodněných případech může správce pohřebiště používání otevřeného ohně (svíček, apod.) omezit nebo zakázat.
10. Z hygienických důvodů není dovoleno v areálu pohřebiště pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Tato voda je určena k provozním účelům správce pohřebiště a na zalévání zeleně při údržbě zeleně na pronajatých hrobových místech. Je zakázáno odnášet vodu v náhradních obalech z areálu pohřebiště. Výpusti a studny na veřejných pohřebištích budou označeny nápisem „voda nepitná“.
11. Odpad je třeba odkládat na stanovená místa.
12. Návštěvníci nejsou oprávněni provádět jakékoli zásahy do zeleně vysazené správcem pohřebiště, včetně nové výsadby zeleně, bez jeho souhlasu.
13. Pořádání pietních a vzpomínkových akcí na pohřebišti je možné se souhlasem provozovatele pohřebiště. Tím není dotčena povinnost svolavatele předem oznámit shromáždění podle zvláštního předpisu (zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů).
14. Na pohřebišti je povoleno provádět jakékoli práce pouze v takovém rozsahu a takovým způsobem, který stanoví tento řád.
15. Dozor nad pořádkem na pohřebišti provádí provozovatel pohřebiště.
16. Návštěvníkům pohřebiště se zakazuje znečišťování pohřebiště sypaním krmení holubům, hrdličkám a krmení zatoulaných zvířat.

Článek 5

Rozsah služeb poskytovaných na pohřebišti

Správce pohřebiště poskytuje zejména následující služby:

- a) pronájem hrobových míst,
- b) vedení související evidence o hrobových místech a o uložení lidských ostatků,
- c) správu a údržbu pohřebiště včetně komunikací a okolní zeleně v areálu pohřebiště a další služby:
  - správu a údržbu objektů na pohřebišti (obřadní síň, komunikace, oplocení apod.),
  - zajišťování likvidace odpadu,
  - údržbu a úpravu hrobových míst,

1. Lidské pozůstatky se pohřbívají a zpopelněné ostatky ukládají do hrobových míst, tj. hrobů, hrobek, uložišť určených do země nebo kolumbárií. Tato činnost se provádí pouze se souhlasem provozovatele a za podmínek jím určených.
2. Lidské pozůstatky se pohřbívají zpravidla jen po jednom do každého hrobu. Před uplynutím tlecí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské pozůstatky pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských pozůstatků a vrstva ulehlejší zeminy nad rakví bude činit nejméně 1 m.
3. Nezpopelněné lidské pozůstatky musí být na pohřebišti MČ Praha Ďáblice uloženy v hrobě po tlecí dobu, která je 10 let (§ 22 odst. 2 Zákona).
4. Před uplynutím tlecí doby mohou být lidské ostatky exhumovány na žádost nájemce hrobového místa jen se souhlasem hygienika nebo je-li exhumace nařízena orgánem činným v trestním řízení. Exhumaci po uplynutí tlecí doby povoluje provozovatel pohřebiště.
5. Do hrobky lze další lidské pozůstatky uložit jen, je-li v ní volné místo. K přemístění lidských ostatků z hrobky, nemá-li být rakev otevřena, není potřeba souhlasu hygienika.
6. Zpopelněné ostatky se ukládají podle přání objednatele pohřbu v urně do země nebo do kolumbárních schránek, případně se smísí se zemí v hrobě nebo na jiném místě k tomu určeném. Urny lze ukládat do země ve zvláštní schránce nebo bez ní. Uložení urny do hrobu je možné jen v tom případě, kdy uplynula tlecí doba naposledy uložených lidských pozůstatků. Před uplynutím tlecí doby lze uložení provést jen se souhlasem provozovatele.
7. Pro pohřbívání do hrobu se používají rakve z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky (maximální velikost 0,5m² držící v celku). Nesmějí být použity materiály z PVC a z jiných nerozložitelných materiálů. Pro pohřbívání do hrobek se používají rakve dubové nebo z jiných tvrdých dřev s poloviční zinkovou vložkou s nepropustným dnem nebo kovové rakve rovněž s nepropustným dnem. Všechny rakve musí být pevně uzavřené a opatřené štítkem se jménem zemřelého, datem narození a pohřbu.
8. Hroby pro pohřbívání lidských pozůstatků musí splňovat požadavky uvedené v čl. 9 odst. 2 písm. b), c), f) a h) řádu.

Článek 6

Nájem hrobového místa a povinnosti nájemce místa

1. Nájem hrobového místa (*dále jen „nájem“*) vzniká na základě smlouvy o nájmu místa uzavřené mezi provozovatelem jako pronajímatelem a nájemcem (*dále jen „smlouva“*). Smlouva musí mít písemnou formu a musí obsahovat výši nájemného a výši za náklady spojené s pronájmem. Místo pro hrob se pronajímá minimálně na 10 let, jinak v souladu s tlecí dobou. Místo pro hrobku na dobu 10–20 let a místo pro urnu na dobu 10 let od prvního uložení. Po uplynutí této doby může být smlouva prodloužena i na dobu kratší, tj. 5 let v případě zpopelněných ostatků, nebo uplynutím tlecí doby.
2. Nájem hrobového místa lze sjednat i na dobu předcházející pohřbení nebo uložení urny. Podnájem místa třetí osobě je zakázán.
3. Nájemce místa je oprávněn pohřbívat ostatky, provádět jejich exhumaci v souladu s řádem. V souladu s řádem a pokyny provozovatele zřizovat pomníky a zdobit je (článek 9 řádu). V případě více nájemců je třeba vzájemného souhlasu při exhumaci, vyzvednutí urny a úpravě hrobového místa.
4. Jde-li o místo pro hrobku stavba musí být schválena provozovatelem pohřebiště a dokončena do 1 roku od povolení stavby. Nestane-li se tak, může provozovatel od smlouvy odstoupit.
5. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu pronajatého místa v řádném stavu podle uzavřené smlouvy a oznamovat provozovateli veškeré změny údajů. Neudržování místa je důvodem k odstoupení od smlouvy, neprodloužení nájmu nebo uložení pokuty.
6. V případě úmrtí nájemce přechází nájemní vztah, na základě dokladu o dědickém řízení, na dědice.
7. Jiná změna osoby nájemce před uplynutím doby, na které bylo místo pronajato, je možná jen se souhlasem dosavadního nájemce a provozovatele.
8. Stromy a keře je možno vysazovat na pronajatých místech pouze po písemném souhlasu provozovatele. Vysazené stromy a keře se stávají součástí veřejného pohřebiště a o jejich odstranění nebo úpravě rozhoduje provozovatel.

9. Lavičky a schránky lze na pohřebišti umísťovat jen výjimečně po písemném souhlasu provozovatele, který může stanovit rozměry, tvar, materiál, popřípadě způsob umístění. Lavičky mohou používat všichni návštěvníci.

Článek 7

Zánik nájmu, zrušení hrobu a odstranění náhrobku

1. Nájem k místu zaniká
  - a) je-li pohřebiště zrušeno,
  - b) neumožňují-li poměry na pohřebišti (úprava pohřebiště, hygienické důvody, spodní voda apod.) další pronájem místa,
  - c) pokud není hrobové místo řádně udržované,
  - d) není-li uhrazen nájem místa na další období nejpozději do 3 měsíců, kdy ho k tomu provozovatel písemně vyzval. Nelze-li oznámení o zániku užívacího práva k místu nájemci doručit, postupuje správce podle článku 3 odst. 6 řádu.
2. Vztah správce veřejného pohřebiště ke hřbitovnímu zařízení u zaniklého místa určuje článek 3 odst. 4 řádu.
3. U hrobových míst, která byla v minulosti pronajata na dobu 10 let či na dobu trvání hřbitova a která nejsou nájemci dlouhodobě udržována a u nichž technický stav hrobového příslušenství je havarijní, bude postupováno podle ustanovení čl. 7 odst. 1 písm. c).
4. Hrobky, hroby, urnová místa a hřbitovní zařízení, která mají kulturní hodnotu nebo význam, anebo jsou zapsaná jako kulturní památka (hroby významných osob, umělecká díla apod.), nesmějí být (s výjimkou případu zrušení pohřebiště) odstraněny, a to ani po uplynutí doby, na kterou bylo místo pronajaté.

Článek 8

Provádění prací na pohřebištích

1. Výkopy hrobů a zemní práce všeho druhu, zejména kopání, formování a obkládání hrobů, ukládání ostatků zemřelých provádějí za podmínek stanovených provozovatelem firmy, které si zajišťují nájemci sami na vlastní náklady.
2. Jednoduché práce nutné k udržování a výzdobě hrobových míst jsou oprávněni nájemci provádět sami nebo si tyto služby objednat u jiné organizace. Je-li stanovena správcem určitá výzdoba hrobových míst, je nájemce povinen ji dodržet.
3. Práce řemeslné nebo umělecké mohou na pohřebištích provádět jen oprávněné firmy nebo osoby pro tyto práce kvalifikované na základě předchozího písemného souhlasu provozovatele pohřebiště.

Článek 9

Stavby na pohřebištích

1. Ke zřízení jakékoliv stavby na pohřebišti (hrobky, náhrobku, rámu apod.) nebo k její úpravě je třeba předchozího souhlasu provozovatele pohřebiště.
2. Při provádění stavby nebo při její úpravě je provádějící (stavebník) povinen se podřídit podmínkám stanoveným provozovatelem pohřebiště, zejména pokud jde o rozměry a tvar stavby, provedení její výzdoby a o druh použitého materiálu včetně dodržení umělecko-architektonického vzhledu pohřebiště a dodržení základních všeobecných podmínek z hlediska bezpečnosti práce.

Pro provádění staveb na pohřebišti platí tyto zásady (§22, odst. 1 zákona):

- a) základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky a dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy, základové zdivo nesmí přesahovat do pohřbívací plochy;
- b) pohřbívací plocha musí být zachována v rozměrech u hrobu nejméně 80 cm x 200 cm, u hrobky nejméně 90 cm x 200 cm, u hrobu dětského nejméně 60 cm x 160 cm a u hrobu pro dítě mladší 3 let nejméně 50 cm x 100 cm;
- c) nejvyšší výška staveb 2,5 m;
- d) uličky mezi hroby musí být nejméně 30 cm široké; na starých hřbitovech, kde tato podmínka není splnitelná, je možno hroby sdružovat tak, aby tato podmínka byla splněna alespoň u dvojice hrobů, aby ke každému z nich byl volný přístup k povrchu hrobu vždy z jedné delší a z jedné kratší strany;
- e) u nově zakládaných oddělení pohřebišť musí být stěny mezi jednotlivými hroby vzdáleny nejméně 60 cm;

- f) vrstva zeminy, určena k zakrytí rakve v hrobě, musí být nejméně 1,4 m se zřetelem k úrovni okolí hrobu;
  - g) přední a zadní hrany rámu hrobů a hrobek musí být v jedné přímce s předními a zadními hranami rámu sousedních hrobů a hrobek. Přední rám hrobů a hrobek včetně urnových hrobů musí být označen odpovídajícím číslem;
  - h) jednotlivé části náhrobků musí být mezi sebou kotveny;
  - i) ve svahovitém terénu musí být stavby a jejich příslušenství stejnoměrně odstupňovány;
  - j) stavbu hrobky a pokrytí hrobu krycí deskou lze povolit jen u cest nejméně 3 m širokých;
  - k) texty nápisů na náhrobcích musí odpovídat důstojnosti a pietě pohřebiště;
  - l) projekt i stavební stav hrobky musí odpovídat požadavkům hygienicko-epidemiologické služby.
  - m) hloubka hrobu musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1,5 m, u dětí mladších 10 let nejméně 1,2 m;
  - n) dno hrobu musí ležet nejméně 0,5 m nad hladinou podzemní vody;
3. Stavebník provádí veškeré stavby a jejich úpravy na vlastní náklady a nebezpečí a je povinen udržovat je v řádném stavu.
  4. Okamžitě po ukončení prací je stavebník povinen postarat se na svůj náklad o vyčištění okolí, odklizení zbylého materiálu a uvedení všeho dotčeného do řádného stavu.
  5. Vybudované stavby nebo jejich části lze z pohřebiště odstraňovat nebo je převést na jiný subjekt jen se souhlasem provozovatele pohřebiště.
  6. Stavby, které byly pořízeny bez povolení nebo při nichž nebyly dodrženy stanovené podmínky a stavby, které ohrožují bezpečnost okolí, může provozovatel pohřebiště odstranit na náklad vlastníka, jestliže tento nezjedná sám v mu dané lhůtě nápravu. I bez upozornění může provozovatel pohřebiště v takových případech odstranit stavby, které brání řádnému a bezpečnému vykopání hrobu, provedení pohřbu nebo kde je nebezpečí vzniku škody nebo havárie. Odstraněné stavební příslušenství ponechá provozovatel pohřebiště na místě na riziko vlastníka u hrobového místa nebo je převezve na jiné vhodné místo. O tomto opatření vyrozumí provozovatel pohřebiště vlastníka v souladu s ustanovením čl. 3 odst. 4 řádu.
  7. Provozovatel pohřebiště odpovídá pouze za ty škody na hrobovém příslušenství, které zavinil porušením svých povinností (§ 415 a násl. Občanského zákoníku).
  8. Zakazuje se jakékoliv umísťování různých nabídek a reklam firem i soukromých osob ve všech prostorách hřbitova a jejich bezprostředním okolí s výjimkou míst k tomu vyhrazených provozovatelem pohřebiště a po jeho předchozím odsouhlasení.

Článek 10

Ustanovení společná, závěrečná a zrušovací

1. Kontrolu dodržování tohoto řádu pro veřejné pohřebiště jsou oprávněni pracovníci pověřeni Městskou částí Praha Ďáblice. Policie ČR, Městské policie Praha, pracovníci příslušného orgánu hygienické služby.
2. Pokud tento řád neupravuje některé právní vztahy na pohřebišti bude při nich postupováno podle Zákona.
3. Správce pohřebiště zajistí vyvěšení tohoto řádu na pohřebišti.
4. Tento řád nabývá účinnosti dnem 1.8.2019.